

Schoon, veilig én toegankelijk zwemwater voor iedereen

Position paper Leisurelands – Rondetafelgesprek Vaste Commissie voor Infrastructuur en Waterstaat 24 juni 2026: Herziening Kaderrichtlijn Water

Over Leisurelands

Leisurelands is de grootste zwemaanbieder van Nederland. Jaarlijks bezoeken ongeveer 4,5 miljoen mensen de 40 recreatiegebieden om te recreëren, sporten, wandelen en zwemmen.

Leisurelands vindt dat iedereen toegang moet hebben tot gratis, schoon en veilig zwemwater. Daarom adviseren wij de Tweede Kamer om bij de herziening van de Kaderrichtlijn Water ook te investeren in de beschikbaarheid van voldoende zwemlocaties.

Nederland is een zwemland. Zwemmen in open water draagt bij aan gezondheid, welzijn, sport, recreatie en klimaatadaptatie. Zoals uit het [Watersportonderzoek 2024](#) blijkt is zwemmen de populairste watersport van Nederland. Tegelijkertijd staat deze maatschappelijke voorziening onder druk door klimaatverandering, vervuiling, ruimtelijke schaarste en de terughoudendheid bij het aanwijzen van nieuwe zwemlocaties. De [recente rapportage van de European Environment Agency](#) laat zien dat de Nederlandse zwemwaterkwaliteit ruim onder het Europese gemiddelde scoort.

Wij pleiten daarom voor een integrale aanpak gericht op drie ambities:

1. schoon,
2. veilig én
3. toegankelijk zwemwater.

1. Schoon: waterkwaliteit als basis

Schoon water is de basis voor iedere zwemlocatie. De druk op de waterkwaliteit neemt toe door PFAS, blauwalg, droogte en andere verontreinigingen. De recente rapportage van de European Environment Agency laat bovendien zien dat Nederland op het gebied van zwemwaterkwaliteit achterblijft bij veel andere Europese landen.

Leisurelands ondersteunt daarom een stevige aanpak van PFAS en andere schadelijke stoffen, innovatie in monitoring. Samenwerking tussen overheden, waterbeheerders en houders van zwemlocaties is daarbij essentieel. Wanneer een zwemlocatie tijdelijk niet voldoet aan de normen, moet alles erop gericht zijn deze zo snel mogelijk weer schoon en beschikbaar te maken.

2. Veilig: ruimte voor eigen verantwoordelijkheid

Veilig zwemmen is belangrijk, maar absolute veiligheid bestaat niet. De verantwoordelijkheid voor veiligheid komt steeds vaker bij houders van zwemlocaties te liggen, met toenemende aansprakelijkheidsrisico's en beheerkosten als gevolg.

Leisurelands pleit voor een proportionele benadering van veiligheid. Risico's moeten zorgvuldig worden beheerst en gebruikers goed worden geïnformeerd, maar het uitgangspunt moet zijn dat zwemmen mogelijk blijft waar dat verantwoord kan. Veiligheidsbeleid moet daarom niet alleen gericht zijn op risicobeheersing, maar vooral op zwemvaardigheid, bewustwording en eigen verantwoordelijkheid van zwemmers.

3. Toegankelijk: voldoende zwemlocaties voor iedereen

Schoon en veilig zwemwater heeft alleen maatschappelijke waarde als mensen er daadwerkelijk gebruik van kunnen maken. Door klimaatverandering, warmere zomers en verstedelijking groeit de behoefte aan recreatie en verkoeling aan het

water. Tegelijkertijd staan bestaande zwemlocaties onder druk en komen nieuwe locaties moeizaam tot stand.

In steeds meer steden wordt gekeken naar mogelijkheden voor stedelijk zwemmen, passend binnen de internationale beweging van Swimmable Cities, waarin water wordt gezien als publieke ruimte voor gezondheid, recreatie en leefbaarheid.

Leisurelands vindt dat voldoende zwemlocaties een expliciete nationale ambitie moeten zijn. Het aantal zwemlocaties moet minimaal behouden blijven en waar mogelijk worden uitgebreid, zodat zwemmen toegankelijk blijft voor iedereen en voor elke portemonnee.

Advies aan de Tweede Kamer

1. Schoon

- Neem meer regie op het realiseren en behouden van goede zwemwaterkwaliteit.
- Versnel de aanpak van PFAS, blauwalg en andere verontreinigingen.
- Versterk de samenwerking tussen overheden, waterbeheerders en beheerders van zwemlocaties.

2. Veilig

- Kies voor proportioneel veiligheidsbeleid.
- Zet in op bewustwording en risicocommunicatie.
- Voorkom dat aansprakelijkheidsdruk leidt tot het verdwijnen van zwemlocaties.

3. Toegankelijk

- Erken openwaterzwemlocaties als maatschappelijke voorziening.
- Borg voldoende zwemlocaties als expliciete beleidsdoelstelling.
- Stimuleer nieuwe zwemlocaties, met bijzondere aandacht voor steden.

Conclusie

Iedereen moet kunnen beschikken over schoon, veilig en toegankelijk zwemwater. Dat vraagt om een integrale aanpak waarbij waterkwaliteit wordt verbeterd, veiligheid proportioneel wordt benaderd en voldoende zwemlocaties beschikbaar blijven. Alleen zo blijft openwaterzwemmen ook in de toekomst een toegankelijke maatschappelijke voorziening voor alle Nederlanders.